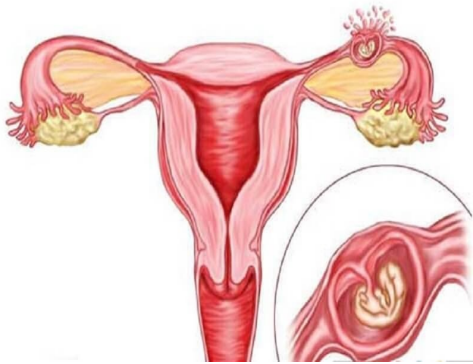




مجتمع آموزشی، پژوهشی و درمانی پیامبر اعظم (ص)
بندرعباس

نازائی ناشی از مشکلات لوله

های تخمدان



شناسنامه پمفلت آموزشی کد: P.E:1401/07/30-00106

عنوان	نازائی ناشی از مشکلات لوله
تهیه کننده	طاهره محمودی
تایید کننده	کمیته آموزش به بیمار
سال تهیه	۱۴۰۱/۰۹/۳۰
سال بازنگری	۱۴۰۴/۰۱/۱۵
ناظر کیفی: سوپروایزر آموزش سلامت	
تایید کننده علمی: خانم دکتر مریم عزیزی- فلوشیپ فوق تخصصی نازائی، IVF، عضو هیات علمی-دانشیار	

بنابراین قبل از درمان با پزشک خود مشورت کنید تا احتمال بروز یک بارداری موفق را افزایش دهید.

در صورتی که عمل جراحی ناموفق باشد، پزشک ممکن است لقاح آزمایشگاهی (IVF) را برای افزایش شانس بارداری با بسته بودن لوله رحم توصیه کند. روش IVF یکی از روش های درمان ناباروری است که شامل قرار دادن تخم های بارور شده به طور مستقیم در رحم می باشد، به این معنی که لوله های فالوپ در بارداری دخیل نیستند.

عوارض جراحی:

عمل جراحی برای باز کردن لوله های فالوپ ممکن است همان عوارض بالقوه دیگر جراحی ها را به همراه داشته باشد که شامل موارد زیر می باشند: ایجاد عفونت؛ افزایش بافت زخم؛ آسیب به اندام ها؛ خون ریزی. با این حال، عمل جراحی لاپاراسکوپی روشی نسبتاً کم خطر است.

شایعترین عارضه لوله های فالوپ مسدود شده و درمان آن، بارداری خارج رحمی است. اگر انسداد لوله فالوپ نسبی باشد، ممکن است یک تخمک بتواند با اسپرم لقاح یابد، اما ممکن است در لوله رحم گیر کرده و منجر به بارداری خارج رحم شود.

عمل جراحی که بخشی از لوله فالوپ را از بین می برد نیز خطر بارداری خارج رحم را افزایش می دهد. زنانی که تحت عمل جراحی لوله قرار گرفته اند، باید به محض این که متوجه بارداری خود شدند، برای بررسی احتمال بارداری خارج رحم به پزشک مراجعه کنند. بارداری خارج رحمی یک وضعیت اورژانسی است و بدین دلیل، پزشکان اغلب روش IVF را به جای عمل جراحی برای خانم هایی که دارای انسداد قسمت انتهائی لوله رحمی هستند، توصیه می کنند.

“سلامت و تندرست باشید”

منبع:

<https://vrhrc.tums.ac.ir>



اگر لوله های فالوپ به واسطه مقادیر کمی از بافت بهبود یافته یا چسبندگی مسدود شده باشند، پزشک می تواند از عمل جراحی لاپاراسکوپی برای رفع انسداد و باز کردن لوله ها استفاده کند. اما اگر لوله های فالوپ به واسطه مقادیر زیادی از بافت زخم یا چسبندگی مسدود شده باشند، درمان برای از بین بردن انسداد ممکن نیست. جراحی برای ترمیم لوله های آسیب دیده در بارداری خارج رحم یا عفونت، ممکن است گزینه ای مناسب باشد. همچنین اگر انسداد ایجاد شده و فقط بخشی از لوله رحم آسیب دیده باشد، جراح می تواند قسمت آسیب دیده را برداشته و دو قسمت سالم را به هم متصل کند. در موارد آسیب شدید لوله مخصوصاً نواحی انتهائی لوله IVF معتبرترین درمان است.

احتمال بارداری پس از درمان انسداد لوله رحمی چقدر است؟

هدف از جراحی، باز کردن لوله های فالوپ برای بهبود احتمال بارداری است. باردار شدن یک خانم بعد از جراحی انسداد لوله رحمی، به عوامل زیر بستگی دارد: سن خانم؛ سلامت اسپرم همسر؛ سطح آسیب لوله فالوپ.

ممکن است به دنبال درمان لوله های فالوپ مسدود شده، بارداری رخ دهد. احتمال بارداری موفق در صورتی که انسداد در نزدیکی رحم باشد، بیشتر است و اگر انسداد در انتهای لوله فالوپ در نزدیکی تخمدان باشد، میزان موفقیت کاهش می یابد.

احتمال بارداری بعد از عمل لوله های آسیب دیده ناشی از عفونت یا بارداری خارج رحم، نسبتاً کم است و بستگی به این دارد که چه اندازه از لوله رحم باید جدا شود و چه بخشی از آن خارج می گردد و بسته به مهارت جراح دارد و احتمال بروز بارداری خارج از رحم وجود دارد.



بارداری با بسته بودن لوله رحم:

انسداد لوله رحمی، یکی از علل شایع ناباروری است. از آنجایی که لقاح اسپرم و تخمک در لوله رحم رخ می دهد، لوله رحم مسدود شده می تواند از لقاح آن ها جلوگیری کند. وقوع بارداری با بسته بودن لوله رحم، به عوامل مختلفی مانند میزان انسداد بستگی دارد. اگر هر دو لوله کاملاً مسدود شوند، بارداری بدون درمان، غیرممکن خواهد بود. اگر لوله های فالوپ تا حدی مسدود شده باشند، امکان باردار شدن وجود دارد ولی خطر بارداری خارج رحم افزایش می یابد؛ به این دلیل که حرکت تخم بارور در لوله رحمی نسبتاً مسدود دشوارتر است. در این موارد، بسته به اینکه امکان درمان وجود دارد یا خیر، پزشک ممکن است روش لقاح آزمایشگاهی یا ای وی اف (IVF) را توصیه کند.

انسداد فقط یک لوله رحم، مخصوصاً در افراد با سن کمتر از ۳۵ سال احتمالاً روی باروری تأثیری نمی گذارد، زیرا تخمک هنوز می تواند از لوله رحم دیگر عبور کند. داروهای کمک باروری می توانند به افزایش احتمال تخمک گذاری از سمت لوله رحم باز کمک کنند.

علل انسداد لوله های رحمی:

۱- سابقه آپاندیسیت پاره شده

۲- بیماری التهابی لگن که می تواند باعث ایجاد زخم یا هیدروسالپنکس شود.

۳- آندومتریوز؛ این عارضه می تواند در لوله های فالوپ تشکیل شده و انسداد ایجاد کند. بافت آندومتر در قسمت خارجی اندام های دیگر نیز می تواند باعث چسبندگی شود و لوله های فالوپ را مسدود کند.

۴- برخی عفونتهای مقاربتی (STI)؛ به طور مثال کلامیدیا و سوزاک می توانند باعث ایجاد زخم شده و در نهایت منجر به بیماری التهابی لگن شوند؛

۵- داشتن سابقه بارداری خارج رحم نیز می تواند منجر به آسیب لوله های فالوپ شود.

۶- فیبروید؛ رشد بیش از حد فیبرویدها ممکن است لوله فالوپ را مسدود کند، به خصوص در مواردی که مجاور آندومتر و محل اتصال لوله به رحم است.

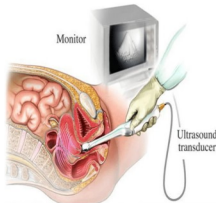
۷- سابقه جراحی شکمی؛ جراحی های گذشته، به ویژه در لوله فالوپ، می توانند منجر به چسبندگی لگن شده و لوله ها را مسدود کنند. نکته ای که باید به آن توجه کرد این است که شما نمی توانید از بسیاری از علل انسداد لوله رحمی جلوگیری کنید، اما می توانید با استفاده از کاندوم در هنگام رابطه جنسی، خطر ابتلا به عفونت های مقاربتی (STI) را کاهش دهید.

تشخیص انسداد لوله رحمی:

سه تست مهم برای تشخیص انسداد لوله رحمی وجود دارد که عبارتند از:

روش اشعه ایکس، معروف به هیستروسالپینوگرام:

در این روش پزشک یک ماده رنگی بی ضرر را به رحم تزریق می کند. این ماده رنگی که با اشعه ایکس قابل مشاهده است، درون لوله های فالوپ جریان می یابد. اگر مایع وارد لوله های فالوپ نشود، احتمال وجود انسداد مطرح می گردد. معمولاً در نیمه اول چرخه قاعدگی انجام می شود. عوارض جانبی این روش نادر است، اما نتایج مثبت کاذب ممکن است وجود داشته باشد.



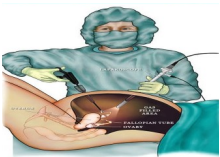
سونو هیستروگرافی:

در این نوع سونوگرافی بعد از تزریق مایع به داخل حفره رحم امواج صوتی برای تهیه تصویر از لوله های فالوپ استفاده می شود.

لاپاراسکوپی:

اگر روش های فوق به پزشک برای تشخیص قطعی انسداد لوله رحمی کمک نکند، می توان از جراحی لاپاراسکوپی برای ارزیابی بیشتر و دقیق تر استفاده کرد. اگر پزشک در طول عمل متوجه وجود انسداد شود، در بعضی موارد می تواند آن را از بین ببرد.

در روش لاپاراسکوپی جراح برش کوچکی روی شکم ایجاد می کند و دوربینی کوچک را وارد می کند تا بتواند تصویر لوله های فالوپ را مشاهده کند. لاپاراسکوپی دقیق ترین روش تشخیص انسداد لوله رحمی است. با این وجود پزشکان ممکن است این روش را به عنوان یک روش تشخیص زودهنگام توصیه نکنند، زیرا این روش تهاجمی است و ممکن است نتواند مشکل را درمان کند.



درمان انسداد لوله رحمی:

ممکن است لوله های فالوپ مسدود شده با عمل جراحی باز شوند. با این وجود این امر، بستگی به میزان زخم و محل انسداد آن دارد. هدف از جراحی، باز کردن لوله فالوپ با استفاده از یکی از روش های زیر است:

آزاد کردن چسبندگی

ایجاد سوراخ جدید در قسمت خارجی لوله فالوپ

باز کردن لوله فالوپ از راه واژن و هیستروسکوپی

